

VALTIONEUVOSTO

PÖYTÄKIRJA

102/1993

Yleisistunto

22.10.1993

Valtiovarainministeriö

Valtiosihteeri Keinänen esittely

- 1-2 Yleisten asiakirjain julkisuudesta 9.2.1951 annetun lain (83/51) 9 §:n 2 ja 3 momentin nojalla valtioneuvoston päätöksellä salaisena pidettäväksi määrätyt asiat, joista on laadittu eri pöytäkirja.

Valtiovarainministeri

Iiro Viinanen

Valtiosihteeri

Eino Keinänen

TH/tb

5

MINISTERI VIINANEN

1. 4. PÄÄTÖS SUOMEN SÄÄSTÖPANKKI - SSP OY:N
OSAKKEIDEN JA LIKETOIMINNAN
LUOVUTTAMISESTA JA SIIHEN LIITTYEN
OMAISUUDENHOITOYHTIÖN OSAKKEIDEN
MERKITSEMISESTÄ JA TAKAUKSEN ANTAMISESTA
OMAISUUDENHOITOYHTIÖN LAINOILLE (RV)

ASIA: Esitetään, että valtioneuvosto päättäisi hyväksyä
valtion ja Valtion vakuusrahaston omistamien Suomen
Säästöpankki - SSP Oy:n osakkeiden ja pankin
liiketoiminnan luovuttamista Kansallis-Osake-Pankille,
Osuuspankkien Keskusliiton myöhemmin nimeämille
osuuspankeille, Postipankki Oy:lle ja Unitas Oy:lle
koskevan sopimuksen sekä päättäisi omaisuudenhoitoyhtiön
osakkeiden merkitsemisestä ja takauksen antamisesta
omaisuudenhoitoyhtiön lainoille liitteenä olevan
päätosehdotuksen mukaisesti. (RV)

TALOUDELLISET VAIKUTUKSET: Kauppahinta on
5 600 milj. markkaa. Lisäksi SSP maksaa pankin purun
yhteydessä pääomatodistuksia arviolta 720 milj. markkaa.
Valtion kauppahintana saamien ostajapankkien osakkeiden
arvonnousuksi on lisäksi arvioitu 600 milj. markkaa. Jos
arviot toteutuvat, valtio saisi SSP:stä kaikkiaan 6 920 milj.
markkaa. Tästä kuitenkin vain 5 600 milj. markkaa voidaan
pitää jo nyt varmana. Perustettavan omaisuudenhoitoyhtiön
osakepääoma, jonka valtio tai Valtion vakuusrahasto
merkitsee, on noin 5 000 milj. markkaa.

Valtion vuoden 1993 ensimmäisessä ja neljännessä
lisätalousarviossa on varattu pankkitoiminnan tukemiseen
määrärahaa 15 000 milj. markkaa ja takaus-, takuu- ja
sitoumusvaltuuksia 35 000 milj. markkaa kuitenkin siten,
että em. valtuuksia saa määrärahan kanssa olla yhteensä
enintään 50 000 milj. markkaa. Näistä valtuuksista on
käytetty 1 000 milj. markkaa määrärahasta ja 2 800 milj.
markkaa muista valtuuksista. Omaisuudenhoitoyhtiön
pääomittamiseen ja rahoituksen takaamiseen käytetään
määrärahaa ja valtuuksia yhteensä enintään siten, että
kuluvan vuoden aikana määrärahaa käytetään 5 000 milj.
markkaa ja takausvaltuutta 28 000 milj. markkaa. Valtion
kuluvan ja tulevien vuosien tappiot

VII/10/1993
Esitän-kunnioittavasti, että-
valtioneuvosto tekisi liitteenä
olevan päätösehdotuksen mukaisen
päätoksen ja periaatteen

toiminnan.

Jutun nro 7 (1-11) /

Muutettiin päätöskäsitteitä.
Valtiovarainministeriö
Eino Keinänen

omaisuudenhoitoyhtiöstä on arvioitu noin 12 000-15 000 milj. markaksi.

VALTIONEUVOSTON TOIMIVALTA: Valtion vakuutusrahastosta annetun lain (379/92) 14 §:n 2 ja 3 momentti, valtion vuoden 1993 ensimmäinen ja neljäs lisätalousarvio.

2. ASIAN SALAISEKSI MÄÄRÄÄMINEN

Ehdotetaan, että valtioneuvosto päättäisi yleisten asiakirjain julkisuudesta annetun lain 9 §:n 2 ja 3 momentin nojalla määrätä asian yksityisen liiketoiminnan varmistamiseksi salaiseksi kuitenkin niin, että salassapito on voimassa 22.10.1993 järjestettävään valtioneuvoston tiedotustilaisuuteen kaikilta osin ja sen jälkeen edelleen valtioneuvoston listan liitteenä olevan Suomen Säästöpankki - SSP Oy:n osakkeiden ja liiketoiminnan luovutussopimuksen osalta tästä valtioneuvoston päätöksestä lukien viiden vuoden ajan.

Esitän kunnioittavasti, että valtioneuvosto päättäisi määrätä asian salaiseksi siten, että salassapito on voimassa 22.10.1993 järjestettävään valtioneuvoston tiedotustilaisuuteen asti kaikilta osin ja sen jälkeen edelleen listan liitteenä olevan Suomen Säästöpankki - SSP Oy:n osakkeiden ja liiketoiminnan luovutussopimuksen osalta viiden vuoden ajan tästä valtioneuvoston päätöksestä lukien

LIITTEET

- 1. Muistio (liite A)
- 2. Päätösesitys (liite B)
- 3. Valtion vakuusrahaston johtokunnan esitys (liite C) liitteineen
 - 1. Luovutussopimus (jaettu eri kuoressa)
 - 2. SSP:n liiketoimintojen kaupan vastikkeet
 - 3. Konttorien jako
 - 4. Maksuvälineet
 - 5. Suomen Pankin lausunto
 - 6. Rahoitustarkastuksen lausunto
 - 7. SSP:n jatkaminen itsenäisenä
 - 8. SSP:n jatkaminen itsenäisenä/Merrill Lynch
 - 9. Myyntivaihtoehtojen vertailu
 - 10. Omaisuudenhoitoyhtiön koko
 - 11. Budjettivaikutukset

OK

Eino Keinänen
valtiosihteeri

ESITYS

Valtion vakuusrahasto on valmistellut esityksen Suomen Säästöpankki-SSp Oy:n osakkeiden ja liiketoiminnan luovuttamisesta sekä siihen liittyen omaisuudenhoitoyhtiön perustamisesta ja omaisuudenhoitoyhtiön lainoille annettavasta takauksesta.

TOIMIVALTA

VALTION VAKUUSRAHASTO

VALMISTELU

Rahasto avustaa valtiovarainministeriötä valtion vakuusrahastosta annetun lain (jäljempänä lain) 1 §:n 4 momentin nojalla pankkien tukitoimia koskevien valtioneuvoston yleisistunnon päätösten valmistelussa.

PÄÄTÖSESITYS

Rahaston johtokunta tekee esityksen valtioneuvostolle lain 14 §:n 2 momentin mukaan rahaston hankkimien osakkeiden luovuttamisesta sekä 3 momentin nojalla asioista, jotka koskevat osakkeiden merkintää tai muuta hankintaa omaisuudenhoitoyhtiössä, yhtiön ottamille lainoille annettavaa takausta sekä sopimuksen tekemistä omaisuudenhoitoyhtiön toiminnasta, toiminnan rahoittamisesta, toiminnan lopettamisesta sekä tappioiden kattamisesta.

Näiden säännösten perusteella valtion vakuusrahaston johtokunta on tehnyt valtioneuvoston yleisistunnolle tässä tarkoitetun esityksen.

Johtokunnan esityksen osalta säädetään lain 14 §:n 4 momentissa, että johtokunnan esityksen tulee pohjautua perusteltuun arvioon toimenpiteen kustannustehokkuudesta ja kansantaloudellisesta edullisuudesta.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Koska voimassa olevan lainsäädännön nojalla valtion vakuusrahasto ei voi esittää asiaa suoraan valtioneuvoston istunnossa, asian esittelee valtiovarainministeriö, jolle lain 3 §:n 2 momentin mukaan kuuluu rahastoa koskevien asioiden käsittely valtioneuvostossa.

VALTIONEUVOSTO

Valtioneuvoston yleisistunto päättää valtion vakuusrahaston johtokunnan esityksestä lain 14 §:n 2 momentin nojalla rahaston hankkimien osakkeiden luovuttamisesta sekä määräämillään ehdoilla valtion talousarviossa myönnettyjen määrärahojen ja valtuuksien puitteissa johtokunnan esityksestä asiat, jotka koskevat:

- 1) osakkeiden merkintää tai muuta osakkeiden hankintaa tai osakkeiden luovuttamista omaisuudenhoitoyhtiössä;
- 2) omaisuudenhoitoyhtiölle annettavaa lainaa, takausta yhtiön ottamille lainoille ja takuita yhtiön sitoumuksille tai yhtiön muuta rahoitustukea; sekä
- 3) sopimuksen tekemistä yhtiön toiminnasta, toiminnan rahoittamisesta, toiminnan lopettamisesta ja tappioiden kattamisesta.

Valtion vuoden 1993 ensimmäisessä ja neljännessä lisätalousarviossa valtioneuvosto oikeutetaan luovuttamaan momentin määrärahalla jo hankittuja ja vielä hankittavia talletuspankkien osakkeita. Valtioneuvosto valtuutetaan mainituissa lisätalousarvioissa käyttämään momentille 28.87.51 (Pankkitoiminnan tukeminen) varattua määrärahaa muun ohella talletuspankkien osakkeiden hankkimiseen, jos se on tarpeen pankin toiminnan ja rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamiseksi, omaisuudenhoitoyhtiön osakkeiden merkitsemiseen ja muuhun hankkimiseen sekä yhtiöstä aiheutuvien tappioiden kattamiseen sekä muihin yhtiöstä aiheutuviin menoihin. Valtioneuvosto oikeutetaan antamaan myös takauksia, takuita ja muita sitoumuksia sekä omaisuudenhoitoyhtiöille että talletuspankeille

JULKISUUS

Pankkitukea koskevien asioiden valmistelu perustuu eri viranomaisten (RATA, SP, VVR) tietoihin ja arvioihin pankkien ja niiden asiakkaiden tilanteesta ja tulevaisuudesta. Tällaiset viranomaisten virkatoiminnassaan hankkimat tai saamat tiedot ja selvitykset yksityisestä liiketoiminnasta ovat salassa pidettäviä, ellei se, jota asiakirja koskee, anna suostumustaan sen tiedoksi antamiseen. (A sisältävä eräitä poikkeuksia yleisten asiakirjain julkisuudesta 650/51, 1 § 9 k.)

Valtioneuvoston pankkitukiasioita koskevat päätökset joudutaan usein tekemään siinä vaiheessa, että niiden julkiseksi tulo saattaa esim. vaikeuttaa tai estää niihin liittyvien pankkien omien ratkaisujen toteutumisen taikka vaikuttaa huomattavasti pankkien osakkeilla käytävään kauppaan. Tämän johdosta päätökset joudutaan usein yksityisen liiketoimen varmistamiseksi määräämään salaisiksi, ainakin siksi, kunnes niitä koskevat lopulliset toimenpiteet on tehty. (L yleisten asiakirjain julkisuudesta 89/51, 9 § 2 ja 3 mom.) Päätöksen taustalla olevat edellisessä kappaleessa tarkoitetut tiedot jäävät luonnollisesti edelleen salaisiksi.

Vakuusrahastolla on oikeus antaa valtioneuvoston yleisistunnolle ja valtiovarainministeriölle niiden käsitellessä pankkien tukitoimia rahaston tietoon tulleita salassapidettäviä tietoja lain 18 §:n 3 momentin mukaisesti.

Asiakirjain julkisuuslaissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomittavasta rangaistuksesta säädetään lain 27 §:ssä. Virkarikoksista ja julkisyhteisön työntekijän rikoksista on säännöksiä rikoslain 40 luvussa (792/89). Mainitussa luvussa on säädetty mm. salassapitorikoksesta ja asiakirjan luvattomasta

paljastamisesta. Valtion virkamieslain (755/86) 23 §:n mukaan virkamies ei saa käyttää hyödykseen eikä luvatta muille ilmaista virkamiesasemassaan tietoon saamaansa seikkaa, joka on erikseen säädetty tai määrätty salassa pidettäväksi tai jota asian laadun vuoksi ei muutoin ilmeisesti saa ilmaista.

Vaikka pankkitukea koskevat asiat eivät olisikaan salaisia edellä tarkoitetulla tavalla, koskee niitä luonnollisesti ns. valmistelusalaisuus eli ne eivät ole julkisia ennenkuin niitä koskeva päätös on tehty.

Pörssinoteerattuja yhtiöitä koskee liikkeeseenlaskijan jatkuva tiedonantovelvollisuus. Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 7 §:n mukaan liikkeeseenlaskijan on julkistettava kaikki sellaiset päätöksensä sekä liikkeeseenlaskijaa ja sen toimintaa koskevat seikat, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan liikkeeseenlaskijan arvopaperin arvoon. Valtioneuvoston päätöksen jälkeen julkiseksi tulevat asiat tulisi julkistaa yhtenäisesti esim. ao. pankin kanssa, jotta tieto saavuttaisi kaikki markkinaosapuolet samanaikaisesti, eikä kaupankäynnille aiheutuisi epätietoisuutta tai muita häiriöitä.

Pankkitukipäätökset saattavat vaikuttaa merkittävästi pankkien osakkeilla käytävään kauppaan. Tämän johdosta annettaessa tietoja pankkitukiasioista tulisi aina pyrkiä tekemään selväksi, onko kyseessä lopullinen päätös, asian valmistelusta tiedottaminen, yhden suunnitteluvaiheen tai -vaihtoehdon esittäminen tai pelkästään henkilökohtaisen mielipiteen lausuminen.

ESTEELLISYYS

Asioiden käsittelyyn ovat esteellisiä (HallintomenettelyL 598/82, 10 §):

- 1) asianosaiset (ja lähisukulaisensa),
- 2) joille (tai lähisukulaisille) asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa,
- 3) joka avustaa tai edustaa asianosaista tai sitä, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa,
- 4) joka on palvelussuhteessa tai käsiteltävään asiaan liittyvässä toimeksiantosuhteessa asianosaiseen tai siihen, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa,
- 5) joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa sellaisessa yhtiössä säätiössä tai julkisoikeudellisessa laitoksessa, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa sekä
- 6) jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.

Lähisukulaisia ovat lapset, vanhemmat, isovanhemmat ja sisarukset sekä näiden puoliso ja lapset. Lähisukulaisiin rinnastetaan puoliso ja avioliitonomaisissa oloissa elävä henkilö, heidän lapsensa, vanhempansa, isovanhempansa ja sisaruksensa, näiden puoliso ja lapset sekä kihlattu. Lähisukulaisena pidetään myös vastaavaa puolisuokulaista.

(Oikeuskanslerinviraston tulkintakäytännössä on katsottu mm, että:

- Valtioneuvoston jäsen on esteellinen osallistumaan yhtiötä koskevan asian käsittelyyn talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa, jos hän on käsiteltävänä olevan yhtiön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsen tai hallintoneuvoston puheenjohtaja taikka toimitusjohtaja. Esteellinen on myös ministeri, joka on muussa tehtävässä osallistunut yhtiön toimielimissä saman asian käsittelyyn.
- Valtioenemmistöisen osakeyhtiön hallituksen jäsen oli esteellinen käsittelemään valtioneuvoston myöntämistä kyseiselle yhtiölle. Kysymys hallintoneuvoston jäsenen esteellisyydestä on kuitenkin tulkinnanvarainen. Lainsäätäjä ei em. 6 kohdan osalta näytä edellyttäneen sitä, että erityinen syy olisi aiheuttanut virkamiehen puolueellisen käyttäytymisen asiassa, riittää, kun tällainen erityinen syy vaarantaa puolueettomuuden.
- Ministeri on esteellinen osallistumaan sellaisen asian ratkaisemiseen, jossa hän aikaisemmin oli keskusviraston päällikkönä ollut päättämässä lausunnon antamisesta.
- Liikepankin konttorin valvojana toimiva ministeri oli esteellinen osallistumaan pankkien tukemiseen liittyviin toimenpiteisiin.
- Ministeri oli esteellinen käsittelemään toimilupia ollessaan kilpailevista hakijoista erään omistajan hallituksen puheenjohtaja. Ministerit, jotka olivat kilpailevien hakijoiden edustuston tai hallintoneuvoston jäseniä eivät sitä vastoin olleet esteellisiä.)

SISÄPIIRISÄÄNNÖKSET

Sisäpiiritieto: Pankkitukipäätösten yhteydessä asian käsittelijöiden tietoon saattaa tulla/tulee julkisen kaupankäynnin kohteena olevia arvopapereita koskevia tietoja, jotka ovat omiaan vaikuttamaan arvopaperin arvoon. Näiden tietojen hyväksikäyttö ao. arvopapereiden hankkimiseen tai myymiseen joko itse tai toisen lukuun samoin kuin tietojen saattamien toisten käytettäväksi on kielletty arvopaperimarkkinalaissa. Sama koskee myös henkilöä, jonka on syytä epäillä, että tieto on ilmaistu luvattomasti tai vahingossa.

Sisäpiirin kaupankäyntirajoitus: Pörssiyhtiön hallituksen jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja sekä tilintarkastaja, varatilintarkastaja yms. saavat hankkia julkisen kaupankäynnin kohteena olevia yhtiön osakkeita ja niihin oikeuttavia arvopapereita vain pitkäaikaisiksi eli yli kuusi kuukautta kestäviksi sijoituksiksi.

21.10.1993

1 (3)
144

Valtion vakuusrahasto

Valtioneuvosto on, käytyään perusteellisesti läpi pankkijärjestelmän tervehdyttämisen eri vaihtoehdot, tänään tapahtuneessa esittelyssä, asian oltua valmistavasti valtioneuvoston raha-asiaivaliokunnan käsiteltävänä, Valtion vakuusrahastosta annetun lain 14 §:n 2 ja 3 momentin ja valtion vuoden 1993 IV lisätalousarvion momentin 28.87.51 (Pankkitoiminnan tukeminen) määrärahan käyttöperusteiden nojalla päättänyt hyväksyä Valtion vakuusrahaston neuvotteleman sopimuksen Suomen Säästöpankki - SSP Oy:n liiketoiminnan ja osakkeiden myynnistä Kansallis-Osake-Pankille, Osuuspankkien Keskusliiton myöhemmin nimeämille osuuspankeille, Postipankki Oy:lle ja Unitas Oy:lle.

Päätös perustuu Valtion vakuusrahaston johtokunnan Valtion vakuusrahastosta annetun lain 1 §:n 4 momentin ja 14 §:n 2 ja 3 momentin nojalla valtioneuvostolle tekemään esitykseen.

Valtioneuvosto on päättänyt hyväksyä, että

- 1 Suomen Säästöpankki - SSP Oy:n (SSP) ns. terve liiketoiminta myydään tasaosuuksin Kansallis-Osake-Pankille (KOP), Osuuspankkien Keskusliiton myöhemmin nimeämille jäsenpankeille (OKL), Postipankki Oy:lle (PSP) ja Unitas Oy:lle (Unitas).

Kaupan kohteena olevan liiketoiminnan kokonaiskauppahinta on 5.600.000.000 markkaa, josta kukin pankki maksaa 1.400.000.000 markkaa.

- 2 Pankit maksavat SSP:n liiketoiminnan kauppahinnan seuraavasti:

Maksutapa:	Markkaa:
- käteisellä	2.342.000.000
- pörssiosakkeilla	1.112.000.000
- pankkiosakkeilla	1.446.000.000
- pääomatodistuksilla	700.000.000
Yhteensä	5.600.000.000

Ostajat maksavat SSP:n liiketoiminnasta SSP:lle yhteensä 5.600.000.000 markkaa, jolla SSP lunastaa Suomen valtion omistamia SSP:n liikkeeseen laskemia pääomatodistuksia 1.843.900.000 markan arvosta ja Valtion vakuusrahaston (VVR) omistamia SSP:n liikkeeseen laskemia pääomatodistuksia 3.756.100.000 markan arvosta.

VVR ostaa pörssiyhtiöiden osakkeita Unitakselta 812.000.000 markalla ja OKL:ltä 300.000.000 markalla eli pörssiyhtiöiden osakkeita yhteensä 1.112.000.000 markan arvosta.

VVR merkitsee KOP:n VVR:lle suuntaamassa osakeannissa 77.000.000 kappaletta KOP:n osakkeita, joiden merkintähinta on 13,00 markkaa. Merkinnän arvo on yhteensä 1.001.000.000 markkaa.

VVR merkitsee Unitaksen VVR:lle suuntaamassa osakeannissa 27.987.421 kappaletta Unitaksen A-osakkeita, joiden merkintähinta on 15,90 markkaa. Merkinnän arvo on yhteensä 445.000.000 markkaa.

VVR merkitsee SSP:n liiketoimintoja ostavien osuuspankkien liikkeeseen laskemia pääomatodistuksia yhteensä 700.000.000 markan arvosta. Pääomatodistuksien takaisinmaksun vakuutena on Osuuspankkien Keskuspankki Oy:n takaus.

VVR:llä on optio ostaa 1.500.000 kappaletta Osuuspankkien Keskuspankki Oy:n A-sarjan osakkeita 50 markan nimellisarvoon. Osto-optio on voimassa 31.12.1998 asti.

3
7A

VVR myy omistamansa SSP:n 30.500.000 osaketta ja Suomen valtio myy omistamansa SSP:n 2.500.000 osaketta tasaosuuksin KOP:lle, OKL:lle, PSP:lle ja Unitakselle heti sen jälkeen kun SSP:n ns. terve liiketoiminta on konttorikohtaisesti myyty pankille.

SSP:n osakkeiden kauppahinta on yhteensä neljä markkaa.

4 VVR vastaa SSP:hen mahdollisesti kohdistettavista korvausvelvoitteista ja veroista sekä julkisista maksuista sikäli kun ne kohdistuvat SSP:n liiketoiminnan luovutusta edeltävään aikaan.

VVR vastaa myös SSP:n Säästöpankkien vakuusrahastoon, Säästöpankkien Eläkekassaan tai Säästöpankkien keskinäiseen vakuutusyhtiöön olevista vastuista. Vastuut on arvioitu 450.000.000 markaksi (esitys s. 9).

5 VVR vastaa siitä, että SSP:n oma pääoma, omaisuudenhoitoyhtiön perustamisen ja taselainauksen kohteena olevien omaisuuserien erottamisen jälkeen on 2.300.000.000 markkaa. Mikäli omaa pääomaa on jäljellä edellä mainittua enemmän, palauttaa SSP ylimenevän osuuden VVR:lle erikseen sovittavalla tavalla (esitys s. 7).

6 SSP:n liiketoiminta puretaan selvitystilamenettelyin mahdollisimman pian SSP:n osakkeiden myynnin jälkeen. Ennen kuin SSP:n osakkeenomistajille voidaan maksaa SSP:tä puettaessa jakoosuutta, on SSP:n liikkeeseen laskemilla ja VVR:n omistamille SSP:n pääomatodistuksille maksettava täysi kate.

Samalla valtioneuvosto on tehnyt seuraavan periaatepäätöksen.

- 1 SSP:n järjestämättömien saamisten, muiden heikkotuottoisten omaisuuserien ja ongelmakiinteistöjen hoitamista varten perustetaan omaisuudenhoitoyhtiö, jonka koko osakekannan Suomen valtio ja/tai VVR merkitsee.

Suomen valtio ja/tai VVR merkitsee omaisuudenhoitoyhtiötä perustettaessa omaisuudenhoitoyhtiön koko osakepääoman. Osakepääoma maksetaan joko rahana ja/tai apportina.

- 2 Suomen valtio takaa omaisuudenhoitoyhtiön toiminnan rahoittamiseksi omaisuudenhoitoyhtiön liikkeeseen laskemien markkinaehtoisten velkakirjojen pääoman ja koron maksun.

SSP:n ongelmaluotoista erotetaan ns. taselainaukseen SSP:n yksityisasiakkaiden ongelmaluotot ja pienet yritysluotot, jotka KOP, OKL, PSP ja Unitas ottavat taseisiinsa ja joita ne hoitavat VVR:n lukuun. SSP siirtää taselainauserät pankeille vuoden 1998 lopussa erääntyvää velkakirjaa vastaan. Omaisuudenhoitoyhtiö ostaa velkakirjan SSP:ltä.

Taselainauksen piiriin kuuluvat SSP:n saatavat siirtyvät lopullisesti pankeille vuoden 1998 lopussa, saatavien todennäköiseen realisointiarvoon.

Valtioneuvoston päätöksen liitteenä oleva SSP:n liiketoiminnan ja osakkeiden luovutussopimus päätetään julistaa salaiseksi Valtioneuvoston päätöksestä lukien viiden vuoden ajaksi.

Lopulliset päätökset omaisuudenhoitoyhtiön osakkeiden merkitsemisestä ja takausten myöntämisestä omaisuudenhoitoyhtiön rahoitukselle valtioneuvosto tekee myöhemmin.

Valtion vakuusrahasto huolehtii tämän päätöksen täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä.

VALTIOVARAINMINISTERI

Valtiosihteeri

Vallioneuvosto

HELSINKI

Kunnioittaen esitämme Vallioneuvostolle seuraavaa.

Tausta

Suomen Säästöpankki - SSP Oy (jäljempänä SSP) muodostettiin vuoden 1992 lopulla vaikeuksiin joutuneiden tai joutumassa olevien säästöpankkien tallettajien aseman turvaamiseksi. Siihen on toistaiseksi sijoitettu julkisista varoista tukea 14 594 miljoonaa markkaa. Arvioiden mukaan tukea tarvitaan vielä useita miljardeja markkoja.

SSP laati vuonna 1992 itselleen tervehdyttämishojelman, jota se on jotakuinkin pystynyt seuraamaan. Todennäköistä on, että pankki tarvitsee julkista tukea huomattavasti enemmän, kuin suunnitelma edellyttää. Edelleen on ilmeistä, että tervehdyttämishojelmaansa noudattamalla SSP ei pysty saamaansa julkista tukea juurikaan maksamaan takaisin.

Pankkialan kapasiteetti on vaikeasti mitattavissa. Yleinen käsitys on, että kapasiteettia on Suomen talouselämän tarpeisiin nähden merkittävästi liikaa. Arviot vaihtelevat 20 %:sta jopa 50 %:iin. Tekninen kehitys tuo pankeille jatkuvasti uusia, kustannuksiltaan halpoja jakeluteitä ja vähentää perinteisen kalliin jakelutien tarvetta.

Valtion vakuusrahasto (jäljempänä VVR), joka omistaa SSP:n osakeenemmistön, on ryhtynyt toimenpiteisiin sekä SSP:n nopeammaksi tervehdyttämiseksi että vaihtoehtojen luomiseksi sen liiketoiminnan jatkamiselle. Selvityksen ja sen edellyttämien neuvottelujen kohteena on ollut SSP:n myyminen valtion omistamalle Postipankki Oy:lle (jäljempänä PSP), jommalle kummalle yksityiselle suurelle liikepankille tai Suomen Yhdyspankki Oy:n/Unitas Oy:n (jäljempänä SYP), Kansallis-Osake-Pankin (jäljempänä KOP), osuuspankkiryhmittymän (jäljempänä OKL) ja PSP:n muodostamalle konsortiolle.

SSP muodostettiin syyskuussa 1992 42 aikaisemmin itsenäisestä säästöpankista. Joulukuussa 1992 se muuttui säästöpankkiosakeyhtiöksi. Organisaationa se on täten runsaan vuoden ikäinen. Resursseiltaan varsin keveän keskusjohdon tehtävänä on ollut saada SSP hallintaansa ja noudattamaan yhtenäisiä toimintaperiaatteita sekä tervehdyttää pankki karsimalla kustannuksia ja tehostamalla hinnoittelua.

Raskaiden toimintakustannusten ja aikaisemmasta luotto- ja sijoituspolitiikasta kertyneen korko- ja luottotappiotaakan vuoksi SSP:n toiminta on edelleen raskaasti tappiollista. Vuoden 1993 tappioksi SSP ennakoii 4,5 miljardia markkaa luottotappioiden ollessa arviolta 3,4 miljardia markkaa. Merrill Lynchin arvio SSP:n tuloskehityksestä on esitetty oheisessa taulukossa.

*toteutunut
n. 90 miljard!*

SSP:n tuloskehitys (ML:n arvio ilman OHY:ä)

	1993	1994	1995	1996
TASE				
Korollinen rahoitusomaisuus	60,4	55,9	52,0	49,0
Koroton rahoitusomaisuus	13,9	13,0	12,2	11,4
Vaihto-, sijoitus-, käyttöomaisuus	16,4	15,3	14,1	13,1
Yhteensä	90,7	84,2	78,3	73,5
TASE				
Talletukset	51,9	50,6	50,6	51,1
Korolliset muut velat	34,7	29,7	24,0	18,9
Oma pääoma	4,1	3,9	3,7	3,5
Yhteensä	90,7	84,2	78,3	73,5
TULOS				
Korkokate	1,1	1,4	1,5	1,7
Muut tuotot	1,4	1,2	1,3	1,3
Muut kulut	- 3,7	- 3,3	- 3,1	- 2,9
Luottotappiot	- 4,6	- 4,0	- 3,4	- 2,6
Voitto/tappio	- 5,8	- 4,6	- 3,7	- 2,5
VVR:n tuki	6,2	4,4	3,5	2,4
myönnetty	2,1			

SSP:n markkinaosuus markkatalletuksista on 10,5 %. Joka viides suomalaisista hoitaa siellä pankkiasiansa. Pankilla on yli miljoona aktiiviasiakasta. SSP:n terveet asiakassuhteet sisältävätkin merkittävän liikearvon. Koko pankin liikearvoa heikentävät siihen liittyneiden säästöpankkien aikaisemmin tekemät virheet luotonannossaan ja sijoituksiinsa.

Itsenäinen SSP

SSP:n saaman julkisen tuen aiheuttama negatiivinen julkisuus on koko ajan vaikeuttanut sen toimintaolosuhteita. Sama seuraus on ollut VVR:n ja eri osapuolten kesken SSP:n tulevaisuudesta käytyjen neuvottelujen tulolla julkisuuteen. Myös kilpailijoiden julkiset puheenvuorot ovat aiheuttaneet levottomuutta. SSP onkin koko ajan menettänyt talletustensa markkinaosuutta, ja sen asiakkaiden halukkuus vaihtaa pankkisuhdettaan on suurempi kuin muiden pankkien asiakkaiden. Pelättävissä on, että tämä asiakaskato pahasti vaikeuttaa SSP:n tervehdyttämistä.

SSP:n muodostamistavasta, historiasta ja organisaatorakenteesta on seurannut, että johdon ote on huomattavasti löyhempi kuin muissa valtakunnallisissa pankeissa. Tämä hidastaa tervehdyttämistä, eritoten kustannusten karsintaa ja ottolainauksen hinnoittelun normalisointia. Johdon otteen merkittävä pikainen tiukentaminen johtaisi sidosryhmien tyytymättömyyteen ja tätä kautta asiakasmenetyksiin. Edellä mainittujen syiden takia SSP:n tervehdyttämisen tehostaminen on hyvin vaikeaa. Uhkana sen sijaan on talletusmenetyksen pilkka jatkuminen ja siitä seu-

raava pankin surkastuminen, johon kustannustasoa on vaikea sopeuttaa (liite 7).

VVR:n käyttämä konsultti Merrill Lynch International Limited (jäljempänä ML) on arvioinut terveen SSP:n tuottoarvoa valtiolle nojautuen SSP:n johdon suunnitelmiin ja ottaen huomioon tulevaisuutta koskevat epävarmuustekijät (liite 8).

Tuottoarvoa on käytetty arvioitaessa SSP:n tulevaisuuden osingonmaksukykyä, joka diskontattuna tähän päivään vastaa SSP:n oletettua arvoa valtiolle tällä hetkellä.

SSP:n osingonmaksukyky edustaa valtiolle palautuvan sijoituksen enimmäismäärää ottaen huomioon arviot pankin tuloskehityksestä, taseen kasvusta sekä oman pääoman vähimmäismäärästä. Oman pääoman vähimmäismääränä on pidetty 8 %:n vakavaraisuustasoa.

Tulevaisuudessa saatavien osinkojen arvo tänä päivänä on riippuvainen diskonttokorosta. Diskonttokorossa otetaan huomioon oman pääoman ehtoisen sijoituksen tuottovaatimus sekä tarkasteltavaan sijoitukseen liittyvät riskit. Yleensä voidaan todeta, että eurooppalaisilta pankkisijoituksilta edellytetään yli 15 prosentin tuottoa. Tuottovaatimukset tosin vaihtelevat suurestikin maittain ja ovat toisissa tapauksissa enemmän riippuvaisia arvioiduista nettotuotoista ja toisissa tapauksissa taas osinkotuotoista.

SSP:n osingonmaksukykyyn nykyarvoa arvioitaessa joudutaan erityisenä tekijänä ottamaan huomioon ennusteisiin liittyvät riskit kuten talletusten pysyvyys ja varainhankinnan korkomarginaalien taso. Mikäli talletuspako kiristyvän kilpailun seurauksena on ennakoitua suurempi, pankin liikearvo katoaa nopeasti. Talletusten säilyttämiseksi pankki voi joutua tinkimään korkomarginaaleista, mikä taas pienentää VVR:lle tulevaa maksuvirtaa.

Talletuskannan on arvioitu kolmen ensimmäisen vuoden aikana putoavan nykyisestä 48 miljardin markan tasosta 42 miljardin markan tasolle ja sen jälkeen vakiintuvan tähän. Tämä vastaa myös SSP:n johdon näkemyksiä parhaasta mahdollisesta kehityskulusta.

Anto- ja ottolainauksen marginaalien on oletettu kahden ensimmäisen vuoden aikana kasvavan nykytasosta 5,5 %-yksikköön ja sen jälkeen hitaasti alenevan 4,2 %-yksikön tasolle. Kansainvälisesti katsoen arvioidut marginaalit ovat erittäin korkeat.

Yleensä ottaen voidaan todeta, että SSP:n arvioidussa tuloksentekevyyssä on otettu huomioon toimintojen tehostaminen, tietyiltä osin jopa enemmän kuin pankki itse omissa suunnitelmissaan on arvioinut.

SSP:n toimintaan liittyvät riskit huomioon ottaen konsultit ovat päätyneet suosittelemaan 20 %:n diskonttokoron käyttämistä. Todettakoon, että esim. USA:ssa vastaavanzalaiset hankkeet ovat perustuneet 25 % - 40 %:n diskonttokorkoon.

Diskonttokoron lisäksi tuottoarvoon vaikuttaa arviot inflaation keskimääräisestä kehityksestä (ns. perpeluuty growth rate). ML:n konsultit ovat tässä yhteydessä käyttäneet 3 %:a, mikä saattaa olla optimistinen arvio.

11
Konsulttien mukaan SSP:n tuottoarvon vaihteluväli voi suurimmillaan olla runsaasta 400 miljoonasta markasta runsaaseen neljään miljardiin markkaan. ML:n mukaan todennäköisin terveen SSP:n arvo on 3,3 miljardia markkaa.

SSP:n liittäminen PSP:iin

Valtio omistaa lähes kokonaan SSP:n osakekannan ja kokonaan PSP:n osakekannan. Molemmat toimivat maanlaajuisesti lukuun ottamatta niitä alueita, joiden säästöpankit eivät liittyneet SSP:iin. Koska valtion ei periaatteessa ole tarpeen omistaa kahta valtakunnallista pankkia, nousee ajatus niiden yhdistämisestä jatkuvasti esiin.

PSP on keskitetyksi johdettu pankki. Sen oma jakeluverkko on varsin pieni, koska sen asiakaskunnan palvelutarpeita hoidetaan paljolti postin jakeluverkon kautta. Pankilla on 63 suoralinjan konttoria ja 23 yritys-konttoria. Tietotekniikka on keskitetty ja pohjautuu osittain kolmeen kirjauskeskukseen, jotka käsittelevät periaatteessa uudelleen jo kertaalleen käsitellyn materiaalin. Maksujen välityksessä käytetään postisiirtoa eikä pankkisiirtoa. Jakeluverkkoratkaisun vuoksi keski johdon henkilöresurssit on voitu säilyttää niukkoina.

SSP on hajautetusti johdettu pankki, jossa alueelliset näkökohdat, yhteydet ja erityispiirteet on yritetty säilyttää. Sillä on yli 600 sivukonttoria. Tapahtumat käsitellään konttorissa eikä kirjauskeskuksissa. SSP:n maksujen välitys pohjautuu pankkisiirtoon. Pankin asiakkaana on huomattavasti pieniä yrityksiä ja henkilöitä, jotka tarvitsevat sivukonttoria asiointiinsa. Pankin tukena on suuri alueellinen luottamushenkilöverkosto, esimerkiksi alueelliset hallintoneuvostot ja säästöpankkisäätiöt.

PSP:n ja SSP:n toimintatavat ovat näin tyysin erilaiset. On hyvin todennäköistä, että PSP:n jakelutie ja palvelutapa eivät sovi suurimmalle osalle SSP:n asiakkaita. Pankkien yrityskulttuurit ovat täysin erilaiset, mikä vaikeuttaisi yhdistämisen hallintaa. Yhdistettäessä SSP PSP:iin menetettäisiin suurin osa SSP:n terveisiin asiakassuhteisiin sisältyvästä liikearvosta, jonka saisivat korvauksetta muut pankit.

VVR ja PSP kävivät elokuussa läpi SSP:n alustavan arvonnäärityksen PSP:n kannalta, jotta muiden vaihtoehtojen hinnan arvioinnille saataisiin pohja. Tällöin PSP katsoi, että sille jääväksi arvioidun SSP:n asiakaskunnan tuottoarvo pankin kannalta on 2,8 miljardia markkaa. Kun kysymys on asiakaskunnan tuottoarvosta, ratkaisu edellyttäisi kaikkien SSP:n epänormaalien ja epävarmojen omaisuuserien siirtämistä erilliseen omaisuudenhoitoyhtiöön. Lisäksi PSP:n näkökulmasta tarpeettomat konttorit ajettaisiin mahdollisimman pian alas, sillä PSP:n tarkoituksena ei ole luopua pankkipalvelujen tarjoamisesta postiverkoston välityksellä.

PSP:n yhdistäminen SSP:iin ja tältä pohjalta luotavan uuden säästöpankin tavoin toimivan suuremman valtion pankin muodostaminen ei tule kysymykseen, koska SSP:n hallittavuus on jo nyt uhanalainen. Näin suurta muutosta ei tällä tavoin onnistuneesti hallittaisi. Lisäksi postin jakeluverkon hyödyntämismahdollisuudesta jouduttaisiin luopumaan.

SSP:n yhdistäminen valtakunnalliseen yksityiseen liikepankkiin

SSP:n yhdistäminen jompaan kumpaan yksityiseen valtakunnalliseen liikepankkiin antaisi mahdollisuuden kannattavuuden merkittävään parantamiseen, kun vain rajoitetusti kustannuksia lisäämällä voitaisiin hoitaa kaksinkertainen asiakasmäärä ja saada sen asiainnoin tuotot. Laskennallisesti markkinaosuus nousisi lähelle 40 %:ia, mutta todennäköiset asiakasmenetykset jättäisivät lopputulokseksi noin kolmanneksen markkinaosuuden, joka ei juurikaan poikkeaisi osuuspankkijärjestön tässä tilanteessa jossain määrin kasvaneesta markkinaosuudesta.

VVR on tutkinut mahdollisuutta yhdistää SSP tällä tavoin kilpailijaansa (jäljempänä LP). Neuvotteluja ei ole pystytty viemään loppuun asti, mutta aivan ilmeisesti saavutettavissa olisi seuraava ratkaisu.

LP:n ja SSP:n henkilöasiakastoiminnat, jotka siis muistuttavat paljolti perinteistä säästöpankkitoimintaa, yhdistettäisiin uudeksi LP:n konserniin kuuluvaksi pankiksi, josta LP omistaisi 60 % ja valtio 40 %. Jos yhdistettävien osien tuottoarvot määriteltäisiin tästä suhteesta, saatettaisiin suhde tasauskaupalla tuottoarvon mukaiseen hintaan halutuksi. Valtiolla olisi tietyn kaavan mukaan oikeus vaatia LP:ita lunastusta sillä hetkellä arvioitavaan tuottoarvoon korotettuna sovittavalla määrällä. Vastaavasti LP:illa olisi oikeus lunastaa valtion osakkeet sovittaessa tätä korkeammasta arvosta. Ellei kauppaja olisi määräjän kuluessa syntynyt, pankki vietäisiin pörssiin ja valtiolla olisi mahdollisuus myydä osakkeensa sen kautta.

Ratkaisu edellyttäisi kaikkien SSP:n heikkotuottoisten ja ostajan kannalta tarpeettomien omaisuuserien siirtämistä erilliseen omaisuudenhoitoyhtiöön.

Tällaisen ratkaisun tuottoarvo valtiolle on arvioitu tämän hetken näkymien mukaan noin 4 miljardiksi markaksi edellyttäen, että yhdistäminen onnistuu riittävän hyvin. Ratkaisun haittapuoli olisi epävarmuuden lisäksi se, että valtio joutuisi odottamaan riittävää suoritusta varsin kauan tilanteessa, jossa liikkeenjohtovastuu on kokonaan LP:lla.

Ratkaisu parantaisi pankkisektorin ylikapasiteetin vähentämismahdollisuuksia, sillä SSP:n ja LP:n sivukonttoriverkot olisivat osittain päällekkäisiä, joten tältä osin konttorien lopettaminen alentaisi kustannuksia. Muulta osin ylikapasiteetin purku jäisi tapahtumaan kaikissa pankeissa ja varsin hitaasti.

SSP:n myyminen konsortiolle

OKL, PSP, KOP ja SYP esittivät kuluvan vuoden alkupuolella SSP:n myymistä niille. Silloinen ehdotus todettiin valtion kannalta huonoksi.

Jos SSP yhdistetään yhteen tai vaikkapa kahteenkin sen kilpailijoista, jää yhdistetyn pankin asiakaspohja pienemmäksi kuin yhdistettävien pankkien yhteenlaskettu asiakaspohja, koska tilanne on kilpailijoiden asiakashankinnan kannalta otollinen ja koska osa SSP:n asiakkaista ei jostain syystä halua siirtyä ostajapankin asiakkaaksi. Jos SSP myydään sen kaikkien merkittävien kilpailijoiden muodostamalle konsortiolle, ei vastaavaa asiakaskatoa ole.

Myytäessä SSP kilpailijoiden muodostamalle konsortiolle kunkin markkinaosuus ja tapahtumamäärä kasvaisi keskimäärin neljänneksellä. SSP:n kulutaakasta siirtyisi varsin pieni osa ostajapankkien kulujen pysyväksi lisäykseksi, koska varsinaisista peruskuluista, jotka liittyvät erillisen pankin olemassaoloon, voitaisiin luopua. Tuotot sen sijaan siirtyisivät asiakassuhteiden mukana kokonaan.

Näistä syistä on arvioitavissa, että tässä ratkaisussa ostajilla on mahdollisuus tarjota valtiolle korkeampi kauppahinta kuin missään muussa mahdollisuudessa.

VVR on sopinut KOP:n, OKL:n, PSP:n ja SYP:n kanssa seuraavasta ratkaisusta ehdolla, että valtioneuvosto sen hyväksyy.

Sopimuksen sisältö (liite 1)

- 1 Ostajat sitoutuvat ensin ostamaan SSP:ltä kukin yhden neljäsosan SSP:n terveestä liiketoiminnasta. Liiketoiminnassa siirtyvät kassa ja muut likvidit rahavarat, järjestetyt luotot ja muut vastuut vakuuksineen mukaan lukien valtion varoista välitetyt lainat sekä yleisön talletukset. Lisäksi ostajille siirtyvät SSP:n ja sen asiakkaiden pankkipalvelusopimusten oikeudet ja velvollisuudet. SSP:n liiketoiminta siirtyy ostajille konttorikokonaisuuksina (liite 3). SSP:n ja sen asiakkaiden välisten sopimusten ehdot säilyvät siirtohetkellä muuttumattomina.
- 2 Liiketoiminnan oston jälkeen ostajat ostavat VVR:ltä ja Suomen valtiolta niiden omistamat SSP:n osakkeet kokonaiskauppahintaan 4 markkaa.
- 3 Liiketoiminnan kaupan toteuttamisen edellytyksenä ja kauppahinnan määrittelyn perustana on, että riskipitoiset SSP:n omaisuuserät siirretään VVR:stä annetun lain 1 §:n 5 momentissa tarkoitettuun omaisuudenhoitoyhtiöön.
- 4 Liiketoiminnan oston kauppahinnan määrittely perustuu siirtyvän liiketoiminnan tuottoarvoon. Kauppahinta on kaikille ostajille sama.
- 5 VVR on sopinut kunkin ostajan kanssa erikseen siitä, millä maksuvälineellä ostajan hankkima osa SSP:n liiketoiminnasta rahoitetaan (liite 2 ja 4).
- 6 SSP:n liiketoiminnan kaupan yhteydessä on sovittu myös SSP:n, SP-Palvelu Oy:n ja sen tytäryhtiöiden henkilöstön asemasta.
- 7 SSP:n liiketoimintaan kuuluvien ostajapankeille myytävien tase-erien kokonaiskauppahinta on 5,6 miljardia markkaa. Ostajat maksavat kaup-

11
 pahinnan rahalla, omilla osakkeillaan, pörssiosakkeilla ja pääomatodistuksilla. VVR on edellyttänyt, että valtio pääsee osalliseksi siitä synergiatyöstä, johon kauppa antaa ostajille mahdollisuuden. Osittain tämä sisältyy kauppahintaan. Osittain tämä toteutuu valtion saadessa ostajapankkien osakkeita viikon 40 keskipäiväkurssiin, joka on alempi kuin nykyinen kurssi. Jos synergiatoteutus on ilmeistä, että ainakin pankkiosakkeiden kurssit nousevat, mistä valtio osakkeet myydessään pääsee osalliseksi. Koska OKL:n mahdollisuus tarjota tällainen mahdollisuus on pienempi kuin KOP:n ja SYP:n, on maksuvälineenä käytettävissä pääomatodistuksissa merkittävästi tähänastisia pääomatodistuksia korkeampi korko. Lisäksi VVR saa oikeuden merkitä OKOn osakkeita nimellisarvoon.

- 8 SSP maksaa liiketoiminnan kauppahinnan välittömästi sen saatuaan VVR:lle/Suomen valtiolle lyhentämällä VVR:n/Suomen valtion merkitsemiä SSP:n pääomatodistuksia.
- 9 Riittävien alajakustannusten kattamiseksi VVR vastaa siitä, että sen jälkeen kun varallisuuden siirrot on tehty ostajille ja omaisuudenhoitoyhtiöön, SSP:n oma pääoma kaupantekohetkellä on 2,3 miljardia markkaa. Mikäli SSP:n oma pääoma on enemmän, ostajat palauttavat VVR:lle ylimenevän osan erikseen sovittavalla tavalla. Jäljelle jäänyt SSP on tarkoitus purkaa mahdollisimman pian ja viimeistään vuoteen 1996 mennessä.
- 10 SSP:n purun yhteydessä SSP maksaa liikkeeseen laskemiaan pääomatodistuksia takaisin yhteensä noin 720 milj. markan arvosta. Ern. summa kertyy kokonaan VVR:lle/Suomen valtiolle.
- 11 VVR on sitoutunut maksamaan SSP:n purkuajankohtana ostajapankeille yhteensä 20 % SSP:n purkuajankohdan nettoarvosta.
- 12 Ostajat ovat ilmoittaneet VVR:lle aloittavansa SSP:n liiketoiminnan kaupan yhteydessä keskenään yhteistyössä pankkiautomaattiverkoston rationoinnin.
- 13 SSP:n henkilöstö pysyy toistaiseksi nykyisissä työsuhteissaan. Ostajat huolehtivat siitä, että SSP aloittaa välittömästi lain mukaisen YT-menettelyn. Ostajat ottavat palvelukseensa SSP:n henkilöstöä niiden haltuun siirtyvistä konttoreista tarvitsemansa määrän. Muut kuin ostajien palvelukseen palkattavat henkilöt jäävät SSP:n tai sen tytäryhtiöiden palvelukseen tai siirtyvät omaisuudenhoitoyhtiön palvelukseen taikka irtisanotaan.
- 14 Valtion täysin omistamaan perustettavaan omaisuudenhoitoyhtiöön (liite 10) siirretään lähtökohtaisesti kirjanpitoarvosta kaupantekohetken tilanteen mukaisena:
- 1 milj. markan ja sen ylittävät järjestämättömät yritysrahoitukset
 - korottomat ja vuotuiselta koroltaan alle 5 %:n yritysrahoitukset
 - yritysrahoitukset, jos lainanhoitokyvyyttömyydestä johtuen yhdenkin saamisen korko on lisätty pääomaan tai koronmaksuun on myönnetty uusi luotto

- kiinteistöt ja kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden osakkeet sekä niille myönnetyt luolot
 - SSP:n käyttöomaisuuteen luettavat osakkeet, pl. SP-Palvelu Oy:n osakkeet
 - Saatava Sparbanksstiftelse Åbolandilta
 - SSP:n tase-erä "muu omaisuus".
- 15 Omaisuudenhoitoyhtiö maksaa SSP:lle sen osuuden kohdassa 14 mainituista eristä, joita ei rahoiteta omaisuudenhoidoyhtiön omalla pääomalla, antamalla sille niiden kirjanpitoarvoja vastaavan määrän lyhytaikaisia markkinaehtoisia velkakirjoja.
- 16 Ostajilla on oikeus tilanteen per 31.12.1994 mukaisesti siirtää kirjanpitoarvosta omaisuudenhoidoyhtiön vastattavaksi:
- vuoden 1994 aikana järjestämättömäksi tulevat 1 milj. markan ja sen ylittävät yrityssaamiset
 - sopimuksessa tarkemmin määritellyt ilmeisten riskiasiakkaiden saamiset, joiden siirtokelpoisuuden päättää erityinen tarkastustoimikunta
- 17 Ostajat maksavat omaisuudenhoidoyhtiön omistamista konttoritiloista erikseen sovittavan määrän vuokraa kauppa seuraavat kuusi kuukautta, jonka jälkeen omaisuudenhoidoyhtiön omistukseen jäävistä konttoritiloista ostajat maksavat markkinaehtoisia vuokraa. Ostajat neuvottelevat kaupan jälkeen kukin erikseen omaisuudenhoidoyhtiön kanssa, mikäli ne haluavat ostaa markkinahintaan käyttö- tai sijoitusomaisuuskiinteistöjä tai muuta omaisuutta.
- 18 Ostajat vastaavat tasaosuuksin omaisuudenhoidoyhtiön siitä rahoitustarpeesta, jota ei saada katettua omaisuudenhoidoyhtiön omalla pääomalla. Tarkoitusta varten omaisuudenhoidoyhtiö laskee liikkeeseen markkinaehtoisia velkakirjoja, joiden pääoman ja koron maksun Suomen valtio takaa ostajien niin vaatiessa.
- 19 Vakuusrahastolain muutoksen yhteydessä eduskunnan talousvaltiokunta katsoi, ettei omaisuudenhoidoyhtiön tule siirtää ongelma-asiakkaiksi muodostuneita kotitalouksia eikä sellaisia pienyrityksiä, joiden asiakkuus pankissa ei vaadi normaalia pankkitoimintaa suurempaa erikoistumista ongelmien hoitamiseksi. Tällaisten asiakkaiden pankkipalvelu olisi siis edelleenkin järjestettävä normaalin pankkijärjestelmän menetelmin. Ostajapankeilla ei kuitenkaan voi olla pankkisalaisuuden vuoksi hinnanomääritykseen tarvittavaa tietoa tällaisten asiakkaiden sisältämästä riskistä, joten siitä on VVR:n vastattava. Molemmat vaatimukset toteutuvat seuraavalla järjestelyllä.
- Ostajat ostavat SSP:ltä kirjanpitoarvosta kaupantekohetkellä järjestämättöminä olevat sekä vuoden 1994 loppuun mennessä järjestämättömiksi muuttuvat yksityishenkilöiden saamiset sekä yritysasiakkailta olevat alle 1 milj. markan saamiset. Tällaiseen ns. taselainaukseen siirtävistä saamisista pankit maksavat SSP:lle niiden pääomamäärän ja rahoittavat oston antamalla SSP:lle pääomamääriä vastaavat velkakirjat, jotka omaisuudenhoidoyhtiö ostaa nimellisarvoltaan SSP:ltä. Omaisuu-

denhoitoyhtiö maksaa SSP:ltä ostamansa saamiset antamalla tase-lainauksen piiriin kuuluvista saamisista niiden kirjanpitoarvoa vastaavan vuoden 1998 lopussa erääntyvän, korottoman velkakirjan.

20 Omaisuudenhoitoyhtiö maksaa ostajille ostajakohtaisesti perus- ja lisäpalkkion taselainauksen kohteena olevien saamisten perimisestä. Peruspalkkio on 1 % ja lisäpalkkio riippuu perintätoimenpiteiden onnistumisesta.

21 VVR vastaa SSP:hen mahdollisesti kohdistettavista korvausvelvoitteista ja veroista sekä julkisista maksuista sikäli kun ne kohdistuvat SSP:n liiketoiminnan luovutusta edeltävään aikaan.

VVR vastaa myös SSP:n Säästöpankkien vakuusrahastoon, Säästöpankkien Eläkekassaan tai Säästöpankkien keskinäiseen vakuutusyhtiöön olevista vastuista. Vastuut on arvioitu 450.000.000 markaksi.

VVR vastaa SSP:n osalta Säästöpankkien vakuusrahastoon, Säästöpankkien Eläkekassaan ja Säästöpankkien keskinäiseen vakuutusyhtiöön perustuvista velvoitteista, jotta nyt tehtävä ratkaisu ei kohtuuttomasti vaikeuttaisi itsenäisten säästöpankkien toimintaa ja heikentäisi niiden kannattavuutta.

22 Sopimus tulee ostajia ja VVR:ää sitovana voimaan 15.10.1993, mutta sopimuksen lopullinen voimaantulo edellyttää, että valtioneuvosto hyväksyy 5.11.1993 mennessä sopimuksen.

Ratkaisun taloudellinen arvo, jota pitää verrata muiden vaihtoehtojen valtiolle tuottamaan taloudelliseen hyötyyn, on 5 600 miljoonaa markkaa. Lisäksi valtio saisi SSP:n lopettamisen kautta arviolta 720 miljoonaa markkaa.

Ratkaisu antaa ostajapankeille mahdollisuuden merkittävään synergia-etuun. Jos ne onnistuvat sen saavuttamisessa, niiden liiketoiminnan arvo ja osakkeen hinta nousevat. Valtion osakkeiden arvon noususta saama mahdollinen hyöty ei ole tällä hetkellä riidatta arvioitavissa. Neuvotteluissa on käytetty 600 miljoonan markan laskennallista hyötyä.

Näin arvioiden valtion omaisuudenhoitoyhtiön ulkopuolelle jäävästä SSP:sta saama kokonaissuoritus olisi

kauppahinta	5 600 miljoonaa markkaa
palautus	720 " "
synergia	600 " "

eli yhteensä 6 920 miljoonaa markkaa.

Tästä kuitenkin vain 5 600 miljoonaa markkaa voidaan pitää varmana.

Vaihtoehtojen vertailu

Edellä olevat laskelmat on kaikki laadittu käyttäen pohjana samankokoista omaisuudenhoitoyhtiötä. Näin ne ovat hinnan osalta periaatteessa vertailukelpoisia. Niihin liittyvä epävarmuus ei kuitenkaan ole sama (liite 9).

Itsenäisenä jatkavaan SSP:iin liittyy epävarmuus meneillään olevan saneerauksen onnistumisesta ilman olennaisia asiakasmenetyksiä. SSP:n johto on joutunut toimimaan erittäin vaikeissa olosuhteissa ja ne huomioon ottaen onnistunut hyvin. Saneeraus ei kuitenkaan ole edennyt niin ripeästi, että sen onnistumiseen voitaisiin luottaa. Pankki ei ole vielä täysin keskusjohdon hallinnassa. Vakuusrahaston käyttämien konsulttien arvioiden mukaan itsenäisenä toimintaansa jatkava SSP ei parhaimmillaankaan pystyisi tuottamaan valtiolle sitä mitä välitön pankin myyminen tuottaa. Kun vielä ottaa huomioon kilpailijoiden todennäköisesti erittäin voimakkaat toimet, mikäli SSP jatkaisi itsenäisenä, on taluskadon ja marginaalien tiukkenemisen uhka niin suuri, että pankin toiminnan jatkuminen itsenäisenä ei ole perusteltua valtiontalouden kustannusten, kilpailutilanteen ja pankkialan ylikapasiteetin purkamisen kannalta.

SSP:n liittäminen PSP:iin on erittäin vaikea johtamistehtävä. Siihen liittyvät saneerauskustannukset saattavat osoittautua hyvin suuriksi.

SSP:n liittäminen LP:n konserniin jättää valtiolle tulevan suorituksen riippumaan LP:n johtamistaidosta ja tulevaisuuteen yleensäkin liittyvästä epävarmuudesta.

SSP:n myyminen konsortiolle jättää valtiolle riskin kauppahintana saatavien pankkiosakkeiden, muiden osakkeiden ja pääomatodistusten tuleva arvoa. Riski hajaantuu huomattavan laajalle. Järjestelyn on syytä olettaa nostavan pankkiosakkeiden arvoa.

Asetelma 1
Vaihtoehtojen taloudellinen arvo

	Arvon rajat milj.mk	Todennäköinen arvo milj. mk
Itsenäinen SSP	400 - 4 200	3 300
Myynti PSP:lle	2 000 - 3 000	2 800
Myynti LP:lle	4 000 - 5 000	4 100
Myynti konsortiolle	5 600 - 7 100	6 500

Liiketoimena SSP:n myynti neljän pankin muodostamalle konsortiolle on käytettävissä olevan tiedon valossa kannattavin ja riskittömin vaihtoehto.

Myytäessä SSP neljän osapuolen muodostamalle konsortiolle voidaan olettaa, että kunkin markkinaosuus kasvaa neljänneksellä. Myytäessä SSP LP:lle LP menettäisi jonkin verran SSP:n markkinaosuudesta. Myytäessä PSP:lle suurin osa markkinaosuudesta siirtyisi muille.

Capuleian
tarkoitus?

Asetelma 2

Markkina-asema: ottolainauksen markkinaosuus, %

	1. Nyt	2. SSP jatkaa	3. PSP ostaa	4. LP ostaa	5. Konsortio ostaa
SSP	19.4	16.8	-	-	-
LP 1	16.5	17.0	19.6	32.0	21.4
LP 2	16.5	17.0	19.6	17.5	21.4
PSP	11.2	11.6	17.7	11.9	16.0
Op:t	30.0	31.0	35.6	31.8	34.8
Muut	6.4	6.6	7.5	6.8	6.4
Yht.	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Oletukset:

1. Menettävä markkinaosuus jakaantuu muiden kesken markkinaosuuksien puitteissa.
2. SSP:n talletukset vakiintuvat 43 miljardin markan tasolle.
3. PSP onnistuu pitämään kolmanneksen SSP:n markkinaosuudesta.
4. LP menettää viidenneksen SSP:n markkinaosuudesta.
5. Konsortion jäsenet saavat kukin neljänneksen SSP:n markkinaosuudesta.

LP:n markkinaosuus on perusvaihtoehdossa laskettu KOP:n ja SYP:n markkinaosuuden keskiarvona.

Tällä hetkellä osuuspankeilla on ottolainauksen markkinaosuudella mitattuna vahvin markkina-asema. Sama tilanne jatkuu SSP:n jatkaessa itsenäisenä. PSP:n ostaessa SSP:n osuuspankkien markkina-asema korostuu entisestään. LP:n ostaessa SSP:n LP:n markkinaosuus nousee samaan luokkaan osuuspankkien markkinaosuuden kanssa. Konsortion ostaessa osuuspankkien markkina-asema korostuu jälleen.

SSP:n jatkaessa itsenäisenä pankkialan ylikapasiteettia purkautuu vähitellen kaikkialla pankkikentässä lähinnä konttorien ja henkilökunnan määrän supistuessa. Kaikissa muissa vaihtoehdoissa häviää SSP:n lähes koko pankkiteknikka. Myytäessä PSP:lle häviäisi myös lähes koko sivukonttoriverkko. Sama koskee myyntiä konsortiolle. LP:lle myytäessä osa SSP:n sivukonttoriverkosta jatkaisi toimintaansa, sillä LP:n verkko ei riitä hoitamaan kaikkia asiakassuhteita. Tämä korvautuisi kaikkien konttoriverkon vähittäisellä supistumisella.

Myynti konsortiolle johtaisi ilmeisesti pankit yhteiseen pankkiautomaattiverkkoon. Tämä vähentäisi pankkien investointitarvetta ja käyttökuluja. Asiakkaiden kannalta se merkitsisi pankkiautomaattien käytettävyyden

paranemista, kun osa nyt parhailla paikoilla vierekkäin olevista automaateista voitaisiin siirtää paikkoihin, joihin nykyisellä sijoittamistavalla ei automaattia ole katsottu mahdolliseksi kohtuullisesta asiakastarpeesta huolimatta.

SKOP:n asema

SSP:n ja SKOP:n erottaminen ei suoranaisesti vaikuta SKOP:n muuhun liiketoimintaan kuin keskuspankkitoimintaan varsinkaan, kun SKOP ei tavoittele kasvua. Ainoaksi kriittiseksi tekijäksi voi muodostua SKOP:n rahoituksen turvaaminen. Muut ongelmat (mm. tietotekniset palvelut) voidaan ratkaista "sisäisillä" toimenpiteillä.

Kaupan osapuolet ovat yksimielisiä siitä, että SKOP jatkaa toimintaansa liikepankkina. Kaupan jälkeen SKOP:n toiminta SSP:n keskusrahallaitoksena lakkaa vähitellen. SKOP jatkaa edelleen toimintaansa itsenäisten säästöpankkien keskusrahallaitoksena. Muilta osin SKOP jatkaa asiakkaitensa luotonantoon liittyvien palveluiden tarjoamista.

SSP:n ja SKOP:n keskinäiset velat ja vastuut pidetään voimassa liiketoiminnan kaupan jälkeen ja SSP:n ja SKOP:n keskinäiset velka- ja vastuusitoumukset eräänntyvät niitä koskevien sopimusten mukaisesti.

MA

Pitkäaikaista valuuttarahoitusta SKOP-konsernilla on noin 13 miljardin ja lyhytaikaista noin 9 miljardin markan vasta-arvosta. Riski siitä, että SSP:n liiketoiminnan ja osakkeiden kaupasta aiheutuva SKOP:n liiketoiminnan muuttuminen olisi irtisanomisperuste (event of default) SKOP-konsernin ulkomaisissa lainoissa on verraten vähäinen. Tämän edellytyksenä on kuitenkin, että VVR/Suomen valtio omistaa edelleen enemmistön SKOP:n osakekannasta ja että SKOP säilyttää nykyisen toimimensä ja keskuspankkistatuksensa.

Ostajat ovat valmiit myöntämään, VVR:n tätä edellyttäessä, SKOP:lle vasta-arvoltaan yhteensä 4 miljardin markan suuruisen valuuttamääräisen valmiusluoton SKOP:n likviditeettitarpeen tasaamiseksi. Ostajat pyrkivät lisäksi mahdollisuuksiensa mukaan edesauttamaan interbankmarkkinoilla SKOP:n maksuvalmiuden säilymistä.

OmaisuuDENHOIToyhtiön perustaminen SKOP:n ongelmallisia tase-eriä varten ei ole ainakaan tässä vaiheessa tarpeellista.

SSP:n liiketoimintojen myymisen jälkeen ostaville pankeille annetaan mahdollisuus tehdä kukin erikseen VVR:lle tarjouksia SKOP:n tytäryhtiöiden ostamisesta.

Osapuolten tarkoituksena on huolehtia siitä, että itsenäisten säästöpankkien keskuspankki- ja atk-palveluille varmistetaan häiriötön jatko myös tulevaisuudessa.

Muut säästöpankit

SP-Palvelu Oy on SSP:n tytäryritys. Kaikissa VVR:n käymissä neuvotteluissa on lähdetty siitä, että mahdollinen ostaja turvaa muille säästöpankeille SP-Palvelun palvelut kahdeksi vuodeksi kohtuuhintaan. Muut säästöpankit ovat jo käynnistäneet hankkeet voidakseen tulevaisuudessa hoitaa pankkitekniikkansa ilman SSP:n tytäryhtiönä toimivaa SP-Palvelua.

SKOP tarjoaa ainakin toistaiseksi edelleen keskuspankkipalvelut muille säästöpankeille. Muilla liikepankeilla on edellytykset tarjota ne tulevaisuudessa, joten muut säästöpankit voivat valita keskuspankkipalvelujensa toimittajan kaupallisin perustein.

Suomen Pankin ja Rahoitustarkastuksen lausunnot (liite 5 ja 6)

Ratkaisusta on pyydetty Suomen Pankin ja Rahoitustarkastuksen lausunnot. Molemmat lausunnot tukevat tehtävää ratkaisua.

Lausunnoissa on kiinnitetty huomiota valtion pääomasijoitusten arvomenetyksiin mahdollisesti liittyviin oikeudellisiin ongelmiin. Vakuusrahastolain 12 pykälän 2 momentin mukaan vakuusrahaston on saatava eduskunnan suostumus "muusta takaisin maksettavasta rahoituksesta" luopumiseen. Pykälä viittaa muihin kuin oman pääoman ehtoihin sijoituksiin. Nyt tehtävässä ratkaisussa Valtion vakuusrahasto ja valtio menettävät muodollisesti SSP:hen tekemänsä osakesijoitukset 3,3 mrd markkaa, mutta eivät sen sijaan pääomatodistuksina tekemiään sijoituksia. Näiden takaisinsaanti riippuu siitä paljonko Tynkä-SSP kykenee jäljelle jäävistä pääomatodistuksista kattamaan.

Budjettivaikutukset (liite 11)

Valtion vuoden 1993 ensimmäisessä ja neljännessä lisätalousarviossa on varattu määrärahaa 15 000 miljoonaa markkaa ja takaus-, takuu- ja sitoumusvaltuuksia 35 000 miljoonaa markkaa kuitenkin siten, että em. valtuuksia saa määrärahan kanssa olla yhteensä enintään 50 000 miljoonaa markkaa. Näistä valtuuksista on käytetty 1 000 miljoonaa markkaa määrärahasta ja 2 800 miljoonaa markkaa muista valtuuksista.

Omaisuudenhoitoyhtiön pääomittamiseen ja rahoituksen takaamiseen käytetään määrärahaa ja valtuuksia yhteensä enintään siten, että kuluvan vuoden aikana arvioidaan käytettävän määrärahaa 5 000 miljoonaa markkaa ja takausvaltuutta 28 000 miljoonaa markkaa.

Myöhempinä vuosina määrärahaa arvioidaan sitoutuvan enintään 6 000 miljoonaa markkaa.

Omaisuudenhoitoyhtiöön sitoutuvia varoja vapautuu kaupan jälkeisinä kuukausina, koska sopimuksen mukaan ostajat ostavat erikseen sovittavia kiinteistöjä toimitiloikseen.

Esitys

Edelläesitettyyn vedoten VVR esittää, että valtioneuvosto päättäisi SSP:n myynnistä neljän tahon muodostaman konsortion jäsenille heidän kanssaan neuvotellun sopimuksen mukaisesti ja että valtioneuvosto sen vuoksi tekisi seuraavassa luetellut päätökset.

Päätökset

Esitämme valtioneuvostolle päätettäväksi Suomen Säästöpankki - SSP Oy:n liiketoiminnan osakkeiden kaupan seuraavan sisältöisenä:

Valtioneuvosto päättää hyväksyä, että

- 1 Suomen Säästöpankki - SSP Oy:n (SSP) ns. terve liiketoiminta myydään tasaosuuksin Kansallis-Osake-Pankille (KOP), Osuuspankkien Keskusliiton myöhemmin nimeämille jäsenpankeille (OKL), Postipankki Oy:lle (PSP) ja Unitas Oy:lle (Unitas).

Kaupan kohteena olevan liiketoiminnan kokonaiskauppahinta on 5.600.000.000 markkaa, josta kukin pankki maksaa 1.400.000.000 markkaa.

- 2 Pankit maksavat SSP:n liiketoiminnan kauppahinnan seuraavasti:

Maksutapa:	Markkaa:
- käteisellä	2.342.000.000
- pörssiosakkeilla	1.112.000.000
- pankkiosakkeilla	1.446.000.000
- pääomatodistuksilla	700.000.000
Yhteensä	5.600.000.000

Ostajat maksavat SSP:n liiketoiminnasta SSP:lle yhteensä 5.600.000.000 markkaa, jolla SSP lunastaa Suomen valtion omistamia SSP:n liikkeeseen laskemia pääomatodistuksia 1.824.000.000 markan arvosta ja Valtion vakuusrahaston (VVR) omistamia SSP:n liikkeeseen laskemia pääomatodistuksia 3.776.000.000 markan arvosta.

VVR ostaa pörssiyhtiöiden osakkeita Unitakselta 812.000.000 markalla ja OKL:ita 300.000.000 markalla eli pörssiyhtiöiden osakkeita yhteensä 1.112.000.000 markan arvosta.

VVR merkitsee KOP:n VVR:lle suuntaamassa osakeannissa 77.000.000 kappaletta KOP:n osakkeita, joiden merkintähinta on 13,00 markkaa. Merkinnän arvo on yhteensä 1.001.000.000 markkaa.

VVR merkitsee Unitaksen VVR:lle suuntaamassa osakeannissa 27.987.421 kappaletta Unitaksen A-osakkeita, joiden merkintähinta on 15,90 markkaa. Merkinnän arvo on yhteensä 445.000.000 markkaa.

VVR merkitsee SSP:n liiketoimintoja ostavien osuuspankkien liikkeeseen laskemia pääomatodistuksia yhteensä 700.000.000 markan arvosta. Pääomatodistuksien takaisinmaksun vakuutena on Osuuspankkien Keskuspankki Oy:n takaus.

VVR:llä on optio ostaa 1.500.000 kappaletta Osuuspankkien Keskuspankki Oy:n A-sarjan osakkeita 50 markan nimellisarvoon. Ostioptio on voimassa 31.12.1998 asti.

- 3 VVR myy omistamansa SSP:n 30.500.000 osaketta ja Suomen valtio myy omistamansa SSP:n 2.500.000 osaketta tasaosuuksin KOP:lle, OKL:lle, PSP:lle ja Unitakselle heti sen jälkeen kun SSP:n ns. terve liiketoiminta on konttorikohtaisesti myyty pankeille.
- SSP:n osakkeiden kauppahinta on yhteensä neljä markkaa.
- 4 VVR vastaa SSP:hen mahdollisesti kohdistettavista korvausvelvoitteista ja veroista sekä julkisista maksuista sikäli kun ne kohdistuvat SSP:n liiketoiminnan luovutusta edeltävään aikaan.
- VVR vastaa myös SSP:n Säästöpankkien vakuusrahastoon, Säästöpankkien Eläkekassaan tai Säästöpankkien keskinäiseen vakuutusyhtiöön olevista vastuista. Vastuut on arvioitu 300.000.000 markaksi.
- 5 VVR vastaa siitä, että SSP:n oma pääoma, omaisuudenhoitoyhtiön perustamisen ja taselainauksen kohteena olevien omaisuuserien erottamisen jälkeen on 2.300.000.000 markkaa. Mikäli omaa pääomaa on jäljellä edellä mainittua enemmän, palauttaa SSP ylimenevän osuuden VVR:lle erikseen sovittavalla tavalla (esitys s. 7).
- 6 SSP:n liiketoiminta puretaan selvitystilamenettelyin mahdollisimman pian SSP:n osakkeiden myynnin jälkeen. Ennen kuin SSP:n osakkeenomistajille voidaan maksaa SSP:tä puettaessa jako-osuutta, on SSP:n liikkeeseen laskemilla ja VVR:n omistamille SSP:n pääomatodistuksille maksettava täysi kate.
- 7 Valtioneuvoston SSP:n kauppaan liittyvän päätöksen tulee olla salainen asiasta 22.10.1993 järjestettävään tiedotustilaisuuteen asti.
- Valtioneuvoston päätöksen liitteenä oleva SSP:n liiketoiminnan ja osakkeiden luovutus sopimus päätetään julistaa salaiseksi Valtioneuvoston päätöksestä lukien viiden vuoden ajaksi.
- 8 Koska Postipankki Oy maksaa ostamansa SSP:n liiketoiminnan kauppahinnan, 1.400.000.000 markkaa, käteisellä, varautuu Valtioneuvosto mahdolliseen Postipankki Oy:n osakepääoman korotukseen mikäli Postipankki Oy:n vakavaraisuus sitä myöhemmin edellyttää.
- Samalla valtioneuvosto on tehnyt seuraavan periaatepäätöksen.
- 1 SSP:n järjestämättömien saamisten, muiden heikkotuottoisten omaisuuserien ja ongelmakiinteistöjen hoitamista varten perustetaan omaisuudenhoitoyhtiö, jonka koko osakekannan Suomen valtio ja/tai VVR merkitsee.
- Suomen valtio ja/tai VVR merkitsee omaisuudenhoitoyhtiötä perustettaessa omaisuudenhoitoyhtiön koko osakepääoman. Osakepääoma maksetaan joko rahana ja/tai apporttina.
- 2 Suomen valtio takaa omaisuudenhoitoyhtiön toiminnan rahoittamiseksi omaisuudenhoitoyhtiön liikkeeseen laskemien markkinaehtoisten velkakirjojen pääoman ja koron maksun.

SSP:n ongelmaluotoista erotetaan ns. taselainaukseen SSP:n yksityisasiakkaiden ongelmaluotot ja pienet yritysluotot, jotka KOP, OKL, PSP ja Unitas ottavat taseisiinsa ja joita ne hoitavat VVR:n lukuun. SSP siirtää taselainauserat pankeille vuoden 1998 lopussa erääntyvää velkakirjaa vastaan. Omaisuudenhoitoyhtiö ostaa velkakirjan SSP:ttä.

Taselainauksen piiriin kuuluvat SSP:n saatavat siirtyvät lopullisesti pankeille vuoden 1998 lopussa, saatavien todennäköiseen realisointiarvoon.

Valtioneuvoston päätöksen liitteenä oleva SSP:n liiketoiminnan ja osakkeiden luovutussopimus päätetään julistaa salaiseksi Valtioneuvoston päätöksestä lukien viiden vuoden ajaksi.

Lopulliset päätökset omaisuudenhoitoyhtiön osakkeiden merkitsemisestä ja takausten myöntämisestä omaisuudenhoitoyhtiön rahoitukselle valtioneuvosto tekee myöhemmin.

Valtion vakuusrahasto huolehtii tämän päätöksen täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä.

LIITTEET

- 1 Luovutussopimus
- 2 SSP:n liiketoimintojen kaupan vastikkeet
- 3 Konttorien jako
- 4 Maksuvälineet
- 5 Suomen Pankin lausunto
- 6 Rahoitustarkastuksen lausunto
- 7 SSP:n jatkaminen itsenäisenä
- 8 SSP:n jatkaminen itsenäisenä/Merrill Lynch
- 9 Myyntivaihtoehtojen vertailu
- 10 Omaisuudenhoitoyhtiön koko
- 11 Budjettivaikutukset